

Projekt rekonstrukce státu

19 mantinelů demokracie podle témat:

Policie, žalobci a kontrolní instituce bez politických zásahů

Spravedlnost musí měřit všem stejně. Ať už jste nejlepší kamarád politika z vládní strany anebo drobný zlodějček bez známých na důležitých místech. Není proto možné, aby vláda přímo ovlivňovala práci policie a státních zástupců ve svůj prospěch. Vláda se musí držet zpátky také v úkolování finanční správy, protože zničit své odpůrce můžou mocní nejen politicky, ale také finančně.

Příslušné mantinely

mantinel 1

Vláda nečiní žádné kroky, jež by ovlivnily nezávislé vyšetřování případů orgány činnými v trestním řízení.

mantinel 2

Vláda nečiní žádné kroky, jež by ovlivnily řádný a nestranný výkon činnosti Finanční správy, Finančního analytického úřadu a bezpečnostních sborů.

mantinel 3

Vláda nečiní žádné kroky, jež by ovlivnily nezávislou činnost kontrolních a dozorových orgánů veřejné moci.

mantinel 4

Podstatné organizační a personální změny ve fungování orgánů činných v trestním řízení probíhají jen v případě, že o nich byli s dostatečným předstihem informováni vrcholní představitelé těchto orgánů a zástupci opozice a byla umožněna debata o vhodnosti těchto změn.

mantinel 5

Vláda odvolává Nejvyššího státního zástupce jen v případě, že k tomu budou dány jednoznačné důvody prokázané zejména v kárném řízení.

Profesionální vedení státních firem

Vláda se stará, aby v dozorčích radách státních firem byli lidé, kteří oblasti rozumí, jsou bezúhonní a nezávislí. Vrcholoví politici nemají usilovat o to, aby teplé křeslo v dozorčí radě dostali straničtí kolegové a kamarádi bez potřebných znalostí.

Příslušné mantinely

mantinel 6

Vláda zajišťuje nezávislost, odbornost i potřebnou finanční a personální kapacitu Výboru pro personální nominace, který posuzuje obsazování orgánů podniků vlastněných státem.

Odpolitizovaná státní správa

Vláda respektuje, že úředníci jsou nestranní odborníci, ne prodloužené ruce politických stran. Každý ministr si představuje, že na důležité posty dosadí svoje lidi. Ale státní správa nesmí být ve vleku politických tlaků a neustálých personálních čistek.

Příslušné mantinely

mantinel 7

Vláda zajišťuje, aby veřejní funkcionáři uvedení v § 2 zákona o střetu zájmů, jejichž jmenování je v pravomoci vlády či jí podřízených orgánů, prošli řádným výběrovým procesem a splňovali odborné předpoklady pro výkon funkce.

mantinel 8

Vláda neobchází služební zákon neopodstatněnou systemizací služebních a pracovních míst.

Vláda s důvěrou poslanců

Důvěra parlamentu není pro vládu jen ozdoba, ale nutnost. Lidé totiž nevolí přímo vládu, ale poslance v parlamentu. Vláda bez důvěry tak nikdy nemá pověření nadpoloviční většiny zástupců lidu a má jen slabý mandát pro to, aby mohla řešit podstatné politické otázky. Proto musí prezident a vláda společně usilovat o to, aby vláda bez důvěry byla v demisi jen co nejkratší dobu.

Příslušné mantinely

mantinel 9

Vláda, která nezíská důvěru Poslanecké sněmovny, vládne v demisi jen po nezbytnou dobu.

Občan má právo na informace

Někteří politici si možná myslí, že občan má jen jedno právo: platit daně. My si ale myslíme, že občan má také právo ptát se, jak stát s jeho daněmi hospodaří. Proto když požádá jakoukoliv veřejnou instituci o informace, měl by je bez zbytečných průtahů a vytáček získat.

Příslušné mantinely

mantinel 10

Vláda nezužuje rozsah práva občanů na informace a dbá na to, aby orgány státní správy informace poskytovaly řádně a včas.

Referendum s respektem k Ústavě

Česká Ústava dovoluje možnost vytvořit zákon o celostátním referendu. Lidé by díky němu mohli sami vyvolat hlasování o určité politické otázce. Pokud by ale prošel návrh, že být voleny nebo volit smí je jen ženy, určitě by to nebylo úplně fér vůči pánské polovině společnosti. Proto chceme, aby referendum nevedlo k porušování základních práv a principů svobodné společnosti.

Příslušné mantinely

mantinel 11

Pokud bude schválen ústavní zákon o obecném celostátním referendu, nebudou připuštěny otázky, které mohou vést ke změně podstatných náležitostí demokratického právního státu, zrušení či omezení ústavně zaručených práv a svobod nebo k rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Svobodná, otevřená a odborná diskuze o zákonech

Napsat dobrý zákon dá spoustu práce. Aby byl zákon kvalitní a nebyl šitý na míru "jen někomu", je potřeba zapojit do jeho přípravy odbornou veřejnost, opozici a všechny profesní komory, odbory, spolky a organizace, kterých se zákon dotkne. Vláda nesmí přehlížet kritické hlasy a uzurpovat si přípravu zákonů jen pro sebe.

Příslušné mantinely

mantinel 12

V případě novely jednacího řádu Poslanecké sněmovny směřující k zefektivnění jednání ve Sněmovně nedojde k potlačení práv opozice na diskusi.

mantinel 13

Vláda zachovává v procesu přípravy zákonů prostor pro nestranné odborné posouzení ústavnosti a dalších podstatných aspektů legislativních návrhů, které v současnosti provádí Legislativní rada vlády.

mantinel 14

Vláda zachovává veřejný přístup k legislativním dokumentům vlády.

Nezávislé rozhodování soudů

Soudy musí měřit všem stejně. Jak by to vypadalo, kdyby přátelé ministrů dostávali za stejný zločin nižší tresty? Soudy nikdy nesmí být přímo závislé na politicích, kteří jsou zrovna u moci. Potom by totiž nemohly ani spravedlivě soudit jejich případné přečiny.

Příslušné mantinely

mantinel 15

Vláda nepřijímá žádná opatření týkající se způsobu jmenování soudců a jejich funkčního období, která by vedla k oslabení jejich nezávislosti.

mantinel 16

Vláda ve své činnosti respektuje rozhodnutí Ústavního soudu a neprosazuje omezení jeho kompetencí.

Veřejnoprávní média bez politických tlaků

Veřejnoprávní média mají sloužit občanům, ne být hlásnou troubou vlády. Všichni platíme koncesionářské poplatky, aby nám to, co můžou vysílat, neurčoval stát. Právě proto je potřeba, aby se Česká televize a Český rozhlas nedostaly do područí vlády nebo parlamentu. Nezávislí novináři se nesmí stát podřízenými politiků.

Příslušné mantinely

mantinel 17

Vláda zachovává veřejnoprávní média a neprosazuje změnu jejich právního postavení, směřující k jejich větší podřízenosti výkonné moci.

mantinel 18

Vláda nečiní žádné kroky narušující nezávislost obsahu veřejnoprávních médií.

mantinel 19

Projednávání výročních zpráv mediálních rad není využíváno k omezení nezávislosti veřejnoprávních médií.